

Renens skog

Anja Fjellgren, Tua Rydberg & Fredrik Sjöström

Jägmästarkurs 13/18

Introduktion

Renen är ett vandringsdjur som vandrar mellan skog och fjäll med årstiderna.

På vintern betar renen främst mark- och hänglavar i skogen, för att under sommaren beta på det magra fjället. I modern tid är skogsbruk och rennäringen två viktiga näringar, men hur ska de kunna samsas i skogen och hur påverkar renen sin omgivning genom bete?¹

Renens föda på vintern är främst mark- och hänglavar, som tar många år på sig att växa. Markberedning och kalavverkning påverkar renbetet negativt och därför är det viktigt att rennäringen och skogsbruket samråder före avverkning².

När renen betar skapas luckor, mineraljord skrapas fram och tillväxten av ris, buskar och små träd hålls nere. Renbetet är en bidragande orsak till att trädgränsen hålls nere. Ett för högt betetryck kan dock leda till utarmning och erosion av marken. Den störning som renbete utgör gör att bland annat småarter som skorplavar gynnas, medan många marklevande lavar som till exempel renlavar missgynnas⁵.

När en förnygringsavverkning på åretruntmarker ska ske är man enligt lagen (§20 skogsvårdslagen) skyldig att samråda med berörda samebyar. Bolag som är FSC-certifierade ska samråda med samebyarna oavsett vilken mark som man planerar att avverka³. Renbruksplan är ett nytt verktyg som visar vilka områden som är speciellt intressanta för rennäringen, och man kan även demonstrera hur renarna rör sig i landskapet under året⁴.

Slutsatser

Bete är en naturlig störning i skog och mark som skapar variation i landskapet, beroende på betetrycket. Det ger en större biologisk mångfald och det kan skapa nya områden för arter att etablera sig. Med en ökad förståelse om varandras näringar kommer rennäringen och skogsbruket lättare att kunna samarbeta med varandra och ge ett bättre och effektivare brukande av markerna.

Referenser

¹Källa Tunón, H & Sjaggo, B-S (red.) 2012. Ájddo- reflektioner kring biologisk mångfald i renarnas spår. CBM:s skriftserie nt 68. Sametinget, Kiruna & Centrum för biologisk mångfald, Uppsala

²Eriksson, Å & Moen, J. 2008. *Effekter av skogsbruk på rennäringen*. Jönköping: skogsstyrelsen 2008:18

³<http://www.skogsstyrelsen.se/Aga-och-bruka/Lagen/Anmalan-eller-ansokan/Samrad-om-skogliga-atgarder/Samrad-skogsbrukrennaring/20140922>

⁴<http://www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Projekt/Pagaende-projekt/Renbruksplaner1/20140922>

⁵Linkowski och Lennartsson 2006. Renbete och biologisk mångfald – kunskapssammanställning. Rapport nr 18, Länsstyrelsen i Norrbotten. Bakgrundsbild : Lennart Olsson www.skogfjall.outdr.com